

РЕШЕНИЕ № 443

гр. Монтана, 19 септември 2013 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - МОНТАНА, в открито съдебно заседание на 12.09.2014 г. в състав:

Председател: Огнян Евгениев
Членове: Бисерка Бойчева
Рени Цветанова

при участието на секретаря: Димитрова и Прокурор: Александрова като докладваното от СЪДИЯ ЦВЕТАНОВА, адм.д. № 247 по описа за 2014 г., за да се произнесе взе предвид следното:

Производство е по реда на чл. 185 и сл. от АПК.

Образувано е по протест на прокурор при РП Монтана, с което е оспорен чл. 19а от наредба за определянето и администрирането на местни такси и цени на услуги на територията на община Монтана /наредбата/. В протеста се навеждат съображения, че разпоредбата на чл. 19а от наредбата противоречи на чл. 67 от ЗМДТ, тъй като не е спазена поредността при определяне размерът на таксата за битови отпадъци, поради което моли същата да бъде обявена за нищожна.

Ответната страна общински съвет Монтана, чрез адв. Володя Димитров оспорва жалбата като твърди, че липсва нищожност на оспорената разпоредба, както и липса на противоречие с разпоредба на по-горестоящ нормативен акт.

Представителят на Окръжна прокуратура Монтана дава заключение, че протеста е основателен, поради което моли същият да бъде уважен.

Административен съд Монтана след като обсъди сочените в жалбата основания във връзка със събраните по делото доказателства, приема за установено от следното:

Жалбата е подадена от процесуално легитимирано лице и не е обвързана с определен срок.

Съгласно чл. 9 от ЗМДТ общинският съвет приема наредба за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги.

Съгласно чл. 67, ал. 1 от ЗМДТ, размерът на таксата се определя в левове според количеството на битовите отпадъци.

В текста на чл. 146 от АПК са уредени основанията за оспорване законосъобразността на административните актове: липса на компетентност, неспазване на установената форма, съществено нарушение на административнопроизводствените правила, противоречие с материалноправните разпоредби и несъответствие с целта на закона.

По отношение твърдението за нищожност.

Нищожността е законово основание за отпадане действието на административните актове, но няма предвидени изрични предпоставки или критерии, по които същата да бъде отграничавана от основанията за

незаконосъобразност. Разграничаването им е наложено от практиката, като въз основа на установените критерии за законосъобразност се преценява тяхната степен на засягане, а от там доколко радикално и същностно е засегнат този акт, за да се приеме наличието на нищожност.

Сам законодателят, с разпоредбата на чл. 9 от ЗМДТ, е делегирал на общинските съвети правомощия да определят местните такси за различните услуги, предлагани на гражданите на територията на общината, като оспореният чл. 19а урежда въпроси именно по предоставянето на такъв род услуги - със събиране и извозване на битовите отпадъци, поради което компетентността на органа е спазена, като същевременно е налице и материалноправното основание за издаване на акта. В същия смисъл са и текстовете на чл. 21, т. 23, във връзка с ал. 2 от ЗМСМА, според които общинският съвет решава и други въпроси от местно значение, които не са от изключителната компетентност на други органи, като въз основа на своите правомощия издава наредби, а това правомощие от своя страна дава право и за извършването на промени в приетите актове.

Формата на акта и в частност на оспорената разпоредба е писмена, приета е по съответния ред, а акта е обнародван на сайта на общината, каквото е изискването на чл. 37 от ЗНА, поради което не се констатира да са допуснати такива радикални процесуални нарушения, които да водят до липса на волеизявление на органа, а от там и до нищожност.

Не се установява и несъответствие с целта на закона след като постигнатата с акта цел не е различна от законоустановената в ЗМДТ, която в случая е определяне на местните такси, в който кръг са предоставените на този орган правомощия.

По отношение твърдението за незаконосъобразност.

Съгласно чл. 28 от ЗНА, действащ към момента на приемане на оспорената разпоредба, гласи, че законопроектът се изготвя съобразно този закон и указа за неговото прилагане. Той се придружава от мотиви.

В конкретния случай административният орган – общински съвет Монтана не е допуснал съществени нарушения на административнопроизводствените правила, когато е приел оспорената разпоредба от наредбата за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на община Монтана. В тази връзка от значение е обстоятелството, че за да бъде прието едно нарушение за съществено и водещо до отмяна на акта като незаконосъобразен, то също следва да влече след себе си или най-малкото да предполага друг, различен правен резултат, а в случая за правния резултат като цяло не съществува алтернатива, т.е. в изключителните правомощия на общинския съвет е приемането на разпоредба с оглед законодателното изискване, формирано в чл. 9 на ЗМДТ.

Самата разпоредба на чл. 19а от наредбата съдържа шест алинеи, като за всяка една поотделно следва да се установи твърдяното противоречие с разпоредбата от по-висш ранг в случая с чл. 67 от ЗМДТ.

Настоящия състав не споделя твърдението, че е нарушен принципа на последователност при определяне на таксата за битови отпадъци, като е дадено преимущество на пропорционалното определяне върху определена основа.

Самата първа алинея на чл. 19а от наредбата започва по следния начин: „когато таксата се определя според количеството на битовите отпадъци ...“ Аналогично започва и алинея пета на същата разпоредба, а именно: „когато не може да се установи за всеки отделен имот количеството битов отпадък ...“ Систематично по място в наредбата първостепенно е уреден въпросът за възможността таксата за битови отпадъци да бъде определена според неговото количество и едва при невъзможност за определянето му по този начин, същата се определя пропорционално върху приетата основа, в който смисъл е действащият към момента чл. 67, ал. 2 от ЗМДТ. Както систематичното място на двете алинеи от наредбата, така и начинът, по който същите са формулирани, не създават преимущество на определянето на таксата съобразно данъчната оценка, а напротив дават преимущество на определянето ѝ спрямо количеството на битовите отпадъци, в който смисъл е и чл. 67, ал. 1 от ЗМДТ.

Не се констатира противоречие по отношение обвързаността на декларирания брой и видове съдове за събиране на битови отпадъци с предвидената от общината честота на извозване, в който смисъл е чл. 19а, ал. 2 от наредбата. В тази връзка предоставянето на услугата по сметосъбиране и сметоизвозване, което иманентно съдържа в себе си честота по извършването ѝ, е с характер и значение за населеното място като цяло и нито следва, нито може да бъде обвързвана с конкретните и индивидуални нужди на всяко едно от задължените лица. Организирането и дейността по събирането и извозването на битовите отпадъци е административна дейност, която е в изключителните правомощия на общините и е недопустимо задължените лица да имат възможност да правят каквато и да било промяна в тази дейност. За целите на закона, според който таксата за битови отпадъци се определя съобразно тяхното количество, на задължените лица е предоставена възможност, която е в тяхна воля да посочат вида и количеството на съответния съд, което да бъде съобразено с предвидената за населеното място честота на извозване. В подкрепа на тези изводи е действащата разпоредба на чл. 63, ал. 2 от ЗМДТ, според който текст границите на районите и видът на предлаганите услуги в съответния район, както и честотата на сметоизвозване се определят със заповед на кмета на общината и се обявяват публично до 30 октомври на предходната година.

Настоящият състав констатира противоречие на алинея трета от оспорената разпоредба на наредбата с чл. 67, ал. 2 от ЗМДТ. Текстът на тази алинея гласи, че „когато лицето не е подало декларация в срок, декларирало е по-малко от необходимия му брой от съответния вид съдове за битови отпадъци или не изхвърля битовите отпадъци в определените за целта съдове, заплаща годишната такса по данъчната оценка по чл. 20 и 21 от ЗМДТ. От размера на дължимата годишна такса се приспада платената част, като върху разликата се дължат лихви в сроковете за плащане.“

Този начин на решение не отнема преимущество на определяне на таксата за битови отпадъци съобразно неговото количество, но в първото си предложение /"когато лицето не е подало декларация в срок"/ текстът на цитираната норма, влиза в противоречие с новоприетото изменение на чл. 67, ал. 2 от ЗМДТ, в сила от 01.01.2015 г., с което основата, въз основа на която се определя размерът на таксата

по сметосъбиране, извозване и депо не може да бъде данъчната оценка на недвижимите имоти, тяхната балансова стойност или пазарната им цена. Въпреки че все още приетото законодателно изменение на нормата на чл. 67, ал. 2 от ЗМДТ не е влязло в законна сила, то същото е обнародвано, има съответен начален срок на действие, което отлагане по-скоро е свързано с процедурното му въвеждане и практическо изпълнение. Настъпването на конкретно определената дата /01.01.2015 г./ е реален и обективен факт от който приетото и отложено във времето изменение на правната норма, ще бъде действащо право, поради което съдът следва да съобрази това обстоятелство. В подкрепа на това е и текстът на чл. 187, ал. 2 от АПК, според който последващо оспорване на подзаконов нормативен акт на същото основание е недопустимо.

От друга страна останалата част от текста на разпоредбата, по начина си на уреждане, представлява своеобразен вид санкция за извършено нарушение, която административният орган е въвел в несъвместима компилация с материалноправните предпоставки по определяне размерът на съответния вид такса, тъй като обстоятелствата по установяване на нарушения са отделни и самостоятелни, както и производствата по тях.

Настоящият състав констатира противоречие на цялата алинея четвърта от наредбата, в която се казва, че „подадите декларация по чл. 19а, ал. 1 да предоставят копие от платежен документ в общинска администрация – Монтана за платеното количество, съгласно декларацията” с разпоредбата на чл. 67, ал. 1 от ЗМДТ, която дава право на задължените по този закон лица да заплатят реалният размер на таксата за битови отпадъци съобразно тяхното количество.

Законодателят като е дал приоритетна възможност за определяне на таксата за битови отпадъци според тяхното количество, не е поставил тази възможност под ограничително условие или друго изискване, което да е необходимо да бъде изпълнено, за да може същата да бъде приложена. Това не обхваща и не се отнася до реда и сроковете, в които това количество следва да бъде заявено, което е въпрос на процедура. Всяко изискване за представяне на доказателства или по друг начин обвързване приложимостта на разпоредбата, извън декларираните обстоятелства, е такова, което създава необосновано и незаконосъобразно ограничение на лицата да се възползват от предоставеното им със закона право.

С оглед приетото и влизащо в сила от 01.01.2015 г. изменение в разпоредбата на чл. 67, ал. 2 от ЗМДТ, настоящият състав констатира противоречие и на алинея пета от оспорената разпоредба, тъй като приетата основа, върху която следва да бъде определен размерът на таксата по сметосъбиране, извозване и обезвреждане е данъчната оценка, мотиви за което са изложени по-горе в решението.

Не се открива противоречие на чл. 19а, ал. 6 от наредбата с чл. 67, ал. 4 от ЗМДТ, където законодателят е предоставил възможност таксата за услугата поддържане чистотата на териториите за обществено ползване в населените места да се определя или в левове на ползвател или пропорционално върху основа, определена от общинския съвет, като в настоящия случай с наредбата е приета втората възможност, а именно: пропорционално върху данъчната оценка, като за този вид такса законодателят не е поставил ограничение /включително и с отложено действие/ каква да бъде основата при определяне на конкретния размер.

к5

Оспорените текстове на чл. 19а от наредбата регулират единствено условията и редът, които са от значение, за да се приложи съответния вид основание при определяне размерът на таксата, без да е конкретизиран самият размер, респ. критериите, по които същият да бъде определен, поради което за същите не се открива противоречие с текста на чл. 67, ал. 3 от ЗМДТ.

С оглед на изложеното и предвид изричната разпоредба на чл. 168, ал. 1 от АПК съдът намира, че подаденият протест е частично основателен и следва да бъде уважен по отношение пълните текстове на алинеи трета, четвърта и пета от чл. 19а на наредба за определянето и администрирането на местни такси и цени на услуги на територията на община Монтана.

Мотивиран от горното и на основание чл. 193, във вр. с чл. 196 и чл. 172 от АПК съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ като незаконосъобразни по протест на прокурор при РП Монтана, алинея ТРЕТА, ЧЕТВЪРТА и ПЕТА на чл. 19а от наредба за определянето и администрирането на местни такси и цени на услуги на територията на община Монтана.

ОТХВЪРЛЯ протеста в останалата част като неоснователен.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване, респ. протестиране в 14 дневен срок от съобщаването му пред ВАС.

ПРЕДСЕДАТЕЛ :

ЧЛЕНОВЕ :

